

FÜREDI EMLÉK

Megfakult írások között lapozgatók az örökös rendteremtés szándékával, s váratlanul egy sárguló újság akad a kezembe: a Veszprém megyei *Napló* 1976. május 29-i száma, amelynek hétvégi kulturális melléklete „Európai színvonalon, hazai ízekkel” címmel tudósít arról, amit az alcím jelez: „Megnyílt a vásárhelyi művészek kiállítása a füredi galériában.”

Megnyitót mondott Horváth János, a Veszprém megyei Pártbizottság titkára, s a sajtóban közölt képen a titkár mellett a mi Dömötör Jánosunk áll. Horváth János – a címből is érzékelni lehet – nagyra értékelte a mi piktúránkat.

A dokumentumok nélkül is sokszor eszembe jut ez a kiállítás, meg a velejáró kétnapos balatoni kiruccanás, mert az ötlet és a szervezés egy része hozzám köthető, no meg a munka dandárjában igen ritka volt az ilyen felüdülés, ilyen kellemes társaságban.

Már régóta közre akarom ezt adni, kövessék, folytassák a maiak is, mert mi akkor, mind a két fél részéről hangoztatva, hagyományteremtő szándékkal gondoztuk a kapcsolatot, s a kiállítást.

Az ötlet egy osztálytalálkozón pattant ki az agyamból, amikor – a ma már néhai – Hegyaljai Pista közölte élete nagy fordulatát: városi titkár lett a nemrég városi rangot nyert Balatonfüred pártbizottságán. Viszonylag kész tervet vázoltam Pistának, és közöltem: mi akár évtizedekig változatos tematikájú alkotásokból tudunk izelítőt nyújtani a füredi és az ott vendégeskedő érdeklődőknek az alföldi képzőművészet repertoárjából.

– Nekem ez különösen jól jönne – fogadta a felvetésemet Pista –, mert új fiú vagyok a városban, üzemből jöttem, meg fognak lepődni, hogy ilyen irányú affinitásom és kapcsolataim is vannak. Beszélék a közvetlenül érintett kulturális illetékesekkel, s rövidesen jelentkezem.

Még szót ejtettem a mi vendégeskedő szándékunkról, hiszen Balatonfüred közelében ott van Tihany, a csopaki rizling, szemközt Siófok és környéke. Ha már ott vagyunk...

Odahaza mindketten a szervezéshez láttunk, én a városok kapcsolatát Lehmann István (sokak Stefije) tanácselnök-helyettesre, a kiállítás sorsát dr. Dömötör János múzeumigazgatóra bízam.

Az itt élő művészek zöme korosztályomhoz tartozott, az emberi és munkakapcsolatom korábban az egyhetes dunántúli körúton alapozódott meg és mélyült el, amit Dömötör János a Képzőművészek Dél-Alföldi Szövetsége égíste alatt szervezett.

A BALATONI GALÉRIA LÉPCSŐIN

Állnak ►: dr. Dömötör János igazgató, Makai Ferenc balatonfüredi műv. oszt. vez., Csikós András festőművész, Gál József vásárhelyi műv. oszt. vez., Erdős Péterné, Lehmann István vásárhelyi tanácselnök-helyettes, Hegyaljai István, a balatonfüredi pártbizottság titkára. Ülnek ►: Csizmadia Zoltánné, Németh József Munkácsy-díjas festőművész, Fodor Márta, Fodor Józsefné, Szabó Dániel, a vásárhelyi pb. oszt. vez., Hegyaljai Istvánné és Csizmadia Zoltán festőművész

TIHANY ÉS SZÁNTÓD KÖZÖTT A KOMPON

Fodor József, Csikós András, Erdős Péterné, Fodor Józsefné, Erdős Péter, Szabó Dániel, Gál József

A veszprémi Csizmadia Zoltán az év felét Mártélyon és a Virág utcai Alkotóházban töltötte. Maig őrzöm egy levelét, amelyben a segítségemet kéri egy mártélyi tanya megvásárlásához.

A művészek szövetségbe tömörítése és valamiféle közösséggé kovácsolása nekem munkaköri kötelességem volt. Ismertem és szem előtt tartottam a 20. század jeles szobrászának, Medgyessy Ferencnek a véleményét, aki szerint: „Művészeket szervezni annyi, mint egy marék bolhát nyitott tenyéren megtartani!” Ezt Dömötör János gyakran emlegette, mintegy vigasztalásképpen...

De kanyarodjak vissza a körvonalazódó balatonfüredi kiállítás, és a megnyitóhoz kapcsolódó kirándulás szervezéséhez. A többség pártfogolta a kezdeményezést, és kezdett kialakulni az utazást is vállalók csapata is, de a többiek is szívesen adták alkotásaikat a kiállításra. Rendszeres kapcsolatban álltunk a fürediekkel, Makai Ferenc művészeti referens Vásárhelyen járt a nyitott kérdések tisztázásáért.

A képeket Dömötör János Fejér Csaba és Németh József segítségével összeválogatta, megszervezte az elszállítást, a rendezést a fürediek vállalták.

Három gépkocsiból állt a konvoj: a városi tanács kocsija a tanácsiakkal és velem, Csikós Bandi különleges és ezért feltűnő nyugati típusú kocsija, amit a Japánban eladott kilenc darab képe árából vett (Vásárhelyen mástól a japán művészettörténészek nem vásároltak...) és középen jött Fodor József, az új zsigulival, friss jogosítvánnyal. A művészek és a hozzátartozók a Bandi és a Jóska kocsijában foglaltak helyet. Időben, baj nélkül odaértünk.

A fürediek a Balatoni Galériában rangos megnyitót szerveztek, s a megyei lap tudósításából kiderült, hogy a megyei titkár jól ismerte és kiváló minősítést adott a vásárhelyi piktúrának. Kiemelte: az Alföldi realisták őrzik hűségüket a hagyományaikhoz, „... az alkotó és alakító-küzdő, a természettel, önmagával és társaival viaskodó, s az öt körülvevő környezet történéseinek művészi eszközökkel való hiteles megragadása lehetséges európai színvonalon, európai korszerűséggel.”

Természetesen, név szerint megemlíttette a két Veszprém megyei alkotót, akik művészi hitvallásukkal kötődnek Vásárhelyhez.

Azt hiszem, ennél többre mi nem számítottunk, jólesett, hogy az ország túlsó végén egy megyei vezető így méltatja a mi alkotói közösségünk művészi produktumait. Bizony kihúztuk magunkat, mindenki zsebre vágta a méltatásból őt megillető részt. Jó volt akkor, ott, vásárhelyinek lenni.

Hegyaljai Pista és én összenéztünk, és az összegző pillantásunk azt sugallta: „No, koma, érdemes volt, mert ennek a szép termésnek mi voltunk a magvetői!” Most, évtizedek távlatából forgatom a megsárgult hírlapot, s nem tartom újságírói túlzásnak, amikor azt írta: „... a megnyitót dr. Dömötör János élvezetes tárlatvezetése követte.” Igen, a mi Jánosunk ezúttal is „hozta a formáját”.

Ez év májusában, negyven éve történt mindez. A kerek évforduló kötelez a megemlékezésre az akkori siker pedig a folytatásra biztat. Városunk hírnevének öregbítése mindig aktuális, és kötelező.

□ Szabó Dániel

Képek forrása: Fodor Józsefné